

Interjú Renan Biroval: a feltalálás családi hagyomány

2014.08.18.

Sota

Mi magyarok elyszeretettel állítjuk, hogy a hozzánk kapcsolódó találmányok által helyünk nélkülözhetetlen a világban. Renan Biro úrral folytatott beszélgetésem bebizonyította, hogy a feltalálás náluk a génekben található és munkáik társadalmunk mindennapjait szolgálják. Elég, ha elképzeljük, mihez kezdenénk ma golyóstoll, poroltó vagy épp dezodor nélkül.

A fentebb említett hétköznapi tárgyak csupán töredékét képezik annak a listának, mely a Bíró család találmányait fogja össze. Renan Bíró Franciaországban született és annak a Bíró Lászlónak a második unokatestvére, akinek a világ a golyóstollat köszönheti. A mondás úgy tartja, a kreativitás valójában az képesség, melynek segítségével az átlagnál gyorsabban ismerünk fel összefüggéseket, ok-okozati kapcsolatokat. Hamarabb vesszük észre a problémákat, hiányosságokat és ezekre megoldást kínálunk ahelyett, hogy belenyugodnánk azok meglétébe. A Bíró családban ez a világszemlélet szerencsénkre apáról fiúra öröklődött és olyan tárgyakat, technológiákat hagynak még ma is a társadalomra, amik az emberiség javát szolgálják.

Megtisztelő, hogy tudott ránk időt szakítani. Az első kérdés, amit szinte kötelezően fel kell tennem, hogy miként történt golyóstoll feltalálása és kereskedelmi bevezetése? Ilyen hiteles forrásból talán még sosem hallhattuk.

Bíró László – többek között újságírói szakmájából adódóan – észrevette, hogy a sűrűbb nyomdai tintát könnyebben és tartósabban lehet a papírra felvinni, mint a sima tintát, szinte elkenődés vagy maszatolás nélkül. Ennek adagolására pedig a legjobb, ha egy golyó forgását hívjuk segítségül. Úgy hozta a sors, hogy a Második Világháború miatt Argentínában tudta már csak levédetni a technológiát. Innen találmánya hamarosan Amerikába indult, majd onnan visszakerült Franciaországba, ahol a világhírű BIC ('Bíró Crayon' azaz Bíró ceruza – a szerk.) márka alatt megkezdtek kereskedelmi forgalmazását. Mielőtt a golyós technológia újraértelmezte az írástudományt, hosszú utat kellett megtennie, megnyerve az emberek bizalmát. Létezése előtt a körülményes, foltokat és tócsákat hagyó töltőtollakat használták írásra, Bíró találmányával viszont ezen túl már akár fejjel lefele vagy eddig soha nem próbált magasságokban, repülőkön is gond nélkül írhattak. Kevesen tudják hazánkban, hogy számos országban bironak vagy biro pennek hívják a golyós tollat, ami igen nagy elismerés.

Mi történt a találmánnyal ezután?

A technológia bekerült a köztudatba és manapság szinte bárki gyárthat már golyóstollat. Halála után László az egész vagyonát a Vörös Keresztnek adományozta. Látszik, hogy még ekkor is a társadalmat akarta segíteni ugyanúgy, mint életében a találmányaival. Argentínában egyébként hatalmas köztiszteletnek örvend, a Feltalálók Napját is Laci bácsi születésnapjára, szeptember 29-ére tették.

Kérem, meséljen nagyapjáról. Milyen embernek ismerte?

Nagyapám 9 évvel volt fiatalabb Lászlónál, bányamérnöként kezdte pályafutását. Élete szintén mozgalmas és váratlan fordulatokkal volt tele. A háború idején Franciaországban volt ugyan, de a politikai üldözést nem úszta meg, elkapták. Megmenekülését agyafúrtságának és tehetségének köszönhetette, ugyanis német katonának öltözve szökhett meg, mivel kiválóan beszélt magyarul és németül is. Nevéhez fűződik például a porral oltó készülék feltalálása, ami forradalmasította a tüzek megfékezését. Találmánya kettős hasznot hozott: a hajótüzeknél használt habbal oltók megfékeztek ugyan a tüzet, de sokáig a légénység halálát okozták, ám ezután ez megváltozott.

Hogy érezte magát Budapesten valamint a tavasszal megrendezett Autó, Motor és Tuning Show-n?

Nagyon meglepődtem, amikor körbejártam a kiállítást, hiszen olyan modelleket látok itt, amiket Nyugat-Európában nem vagy csak ritkán volt alkalmam. Csodálatos, hogy egy ilyen kaliberű rendezvény során egy helyen meg lehet nézni múlt és jelen találkozását. A járművek, amik itt vannak igazi ritkaságok, pedig számos veterán autóhoz volt már szerencsém, hiszen magam is részben ezzel foglalkozom.

Ha jól tudom, egy saját találmányát is elhozta Magyarországra. Kérem, meséljen erről!

Látogatásom a ritkaságok és érdekességek megtekintése mellett valóban az volt, hogy az egyik találmányomat népszerűsítsem. A Technologie a9 terméket ahogy szokott lenni, egy véletlen folyamán fedeztem fel. Miután Párizsban megnyitottam veterán autók tárolására és ápolására szakosodott műhelyemet rájöttem, hogy az autók még használaton kívül is igen nagy mértékben ki vannak téve a környezeti hatásoknak, hiába volt állandó hőmérséklet, páratartalom és fénytől elzárt a hely. Erre a problémára próbáltam megoldást találni és így kezdtem meg az adalékanyagom kifejlesztését 1988-ban. A technológia lényege, hogy 43 Celsius fokon az adalék kiválik és egy filmszerű réteget hoz létre a motor felületén, mely következtében a súrlódás már nem a két fém, hanem a két ultravékony filmréteg között megy végbe.

Ez igen pozitív a tulajdonosok számára. Gondolom ennek mind környezeti, mind gazdasági hatásai vannak.

Az eljárásnak számos előnye van: a motor és alkatrészeinek élettartama megnő, a kibocsátási és fogyasztási értékek pedig csökkennek. A jobb súrlódás miatt nagyobb távot lehet megtenni ugyanannyi üzemanyaggal és a jobb égés miatt kevesebb káros anyag jut a környezetbe. Úgy vélem, muszáj redukálni fogyasztásunkat, hiszen a Föld lakossága folyamatosan nő, míg az eltartó felülete nem változik, így ha nem moderáljuk a felhasználási szokásainkat, könnyen elpusztíthatjuk saját életterünket. Idáig 35 országban használják a Technologie a9-et, most Kína, Irán és Mexikó után már itthon is működik képviselő.

- See more at: <http://www.autoszektor.hu/hu/content/interju-renan-biroval-feltalalas-csaladi-hagyomany#sthash.sNzgvm6A.dpuf>